

(သာသနာ့အလံကို) စတင်တီထွင်သူ - အမေရိကန်လူမျိုး ဗိုလ်မှူးကြီး ဟင်နရီစတီးလ်အော့လ်ကော့။ (Col. Henry Steele Olcott) <http://www.dhammadownload.com>

ရည်ရွယ်ချက် - ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာသူ၊ ၁၈၈၀-တွင် သီရိလင်္ကာ၌ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းတစ်ခုတည်ထောင်။

စတင်တည်ထွင်သည့်နှစ် - ဗုဒ္ဓ၏ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်ကို စိတ်ကူးဉာဏ်ဖြင့် ရည်ညွှန်းပူဇော်ခြင်း။

စတင်လွှင့်ထူသည့်နှစ် - ၁၇ - ၄ - ၁၈၈၅

မြန်မာနှင့်ဂျပန်သို့ရောက်သည့်နှစ် - ၂၈ - ၅ - ၁၈၈၅

တစ်ကမ္ဘာလုံးတွင်လွှင့်ထူသည့်နှစ် - ၁၈၈၉

မြန်မာနိုင်ငံတွင်လွှင့်ထူသည့်နှစ် - ၂၅ - ၅ - ၁၉၅၀

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ချိန်။ သာသနာနှစ် (၂၅၀၀) ၊ ခရစ်နှစ် (၁၉၅၆)။

- အပြာရောင် - မေတ္တာတရား၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်း၊ ကရုဏာ၊ သဒ္ဓါတရားတို့ကို ဖော်ကျူး။
- အဝါရောင် - အစွန်းနှစ်ဖက်ကိုရှောင်၍ မြင့်မြတ်သောမဇ္ဈိမပဋိပဒါလမ်းစဉ်ကို ဖော်ကျူး။
- အနီရောင် - ပညာ၊ သီလ၊ အကျင့်၊ ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကို ဖော်ကျူး။
- အဖြူရောင် - စင်ကြယ်သန့်ရှင်းခြင်း နှင့် နိဗ္ဗာန်ကိုဖော်ကျူး။
- လိမ္မော်/ပန်းရောင် - မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမကို ဖော်ကျူး။

ဓမ္မဒါနပြုရန်အတွက်သာ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လူငယ်တို့မီးအတွက်

စုစုံ

ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်

ဗုဒ္ဓဝင်ပန်းချီပုံများကို ပန်းချီရေးဆွဲ၍

လှမြင့်အောင် (အပြုရောင်မေတ္တာ) စီစဉ်ပူဇော်သည်။

ဘုရားရှင်တို့၏သြဝါဒအချုပ်

မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား။

(တိပိဋကဓရ မင်းကွန်းဆရာတော်ကြီး)

५

.....

အလုံးစုံသောအလှူဒါနကိုတွင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ဓမ္မအလှူဒါနကို ပေးလှူပါသည်။

4

ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ကုဋ်

.....

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်	- ၃၂၀၁၁၁၀၂၀၉
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်	- ၃၂၀၀၉၃၀၃၀၉
ပုံနှိပ်ခြင်း	- ပထမအကြိမ်၊ ၂၀၀၉၊ မတ်လ။
တန်ဖိုး	- ဓမ္မဒါန
အုပ်စု	- ၁၀၀၀
မျက်နှာဖုံးနှင့်	
အတွင်းအပြင်အဆင်	- M2M Computer
ဖလင်	- Eagle နှင့် ကိုမျိုးညွန့် (A-7)
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးသိန်းလွင် (မြဲ - ၀၄၁၃၇)၊ ရွှေဟင်္သာစာပေ၊ အမှတ်(၂၆၃)၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
ပုံနှိပ်သူ	- ဦးဝင်းလွင် (မြဲ - ၀၅၃၆၆)၊ ရွှေဟင်္သာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်(၃၁)၊ ဦးရွှေဝန်းလမ်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်ဖွင့်

အရဟံ	- ပူဇော်အထူးကိုခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား။
အရ ဟံ	- ကိလေသာကင်းစင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
အ ရဟံ	- ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ပင် မကောင်းမှုကိုပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား။
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ	- သိမြင်စရာအားလုံးတို့ကို အမှန်အတိုင်း ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် မခြွင်းမချန် သိမြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော	- ဝိဇ္ဇာသုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး၊ အကျင့်သီလ(၁၅)ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
သုဂတော	- ကောင်းသောစကား(မှန်ကန်၍ အကျိုးရှိသောစကား)ကိုသာ ဆိုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
လောကဝိဂ္ဂုံ	- လောကသုံးပါးကို မြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
အနတ္တဓမ္မပုရိသဒမ္ပသာရဏံ	- ဆုံးမထိုက်သောသတ္တဝါတို့ကို အတုမရှိဆုံးမတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
သဏ္ဌာဒေဝမနုဿာနံ	- နတ်၊ လူတို့၏ ဆရာတစ်ဆူဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
ပုဗ္ဗေါ	- သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်လည်းသိတော်မူ၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း သိအောင်ဟောတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။
ဘဂဝါ	- ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လူငယ်တိုင်းအတွက်

စုမ်စုံလွှာဝင် အကျဉ်းချုပ်

အနန္တော အနန္တပါးပါးကို ရှိသေးသောမြတ်စွာ ရှိခိုးဦးခိုက်ပူဇော်ပါ၏။

ဘာသာ	တည်ထောင်သူ	နေရာ	ခုနှစ်
ဗုဒ္ဓ	ဗုဒ္ဓ(သိဒ္ဓတ္ထ)	ကပိလဝတ်	BC - ၆၂၃ / ၅၆၃
ခရစ်ယာန်	ခရစ်တော်	ဂျေရုစလင်	AD - ၁
အစ္စလာမ်	မိုဟာမက်	မက္ကာ	AD - ၆၁၀ (မွေး-၅၇၀)

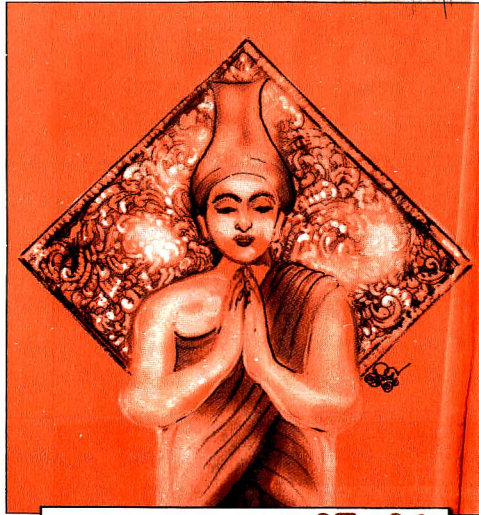
ဒီတစ်ခါတော့ မင်းတို့ကို ဗုဒ္ဓဝင်အကြောင်း နည်းနည်းပြောပြချင်တယ်။ ဒီဘဒ္ဒကမ္ဘာမှာ ပွင့်တော်မူပြီးခဲ့တဲ့ “ကကုသန်၊ ကောဏဂုဏ်၊ ကဿပ၊ ဂေါတမ” ဆိုတဲ့ ဘုရားလေးဆူထဲကမှ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားရဲ့ အကြောင်းလေးပါ။ မင်းတို့လို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူငယ်တွေအနေနဲ့ သိသင့်သိထိုက်တဲ့အကြောင်းအရာမို့လို့လဲ ပြောပြချင်တာပါ။

ဗုဒ္ဓဆိုတာ “သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား”ကို ခေါ်တယ်။

ဗုဒ္ဓဘုရားရဲ့ တရားတော်(စကားတော်)များကိုတော့ “ဗုဒ္ဓဘာသာ” လို့ခေါ်တယ်။

ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးနေထိုင်သူတွေကို “ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်” လို့ခေါ်တယ်။

ဗုဒ္ဓ(ဘုရား)အကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းကိုတော့ “ဗုဒ္ဓဝင်” လို့ခေါ်တယ်။

၁။ သုပေတဗျဋ္ဌေးသားရသေ့ရဟန်းပြုတော်မူပုံ။

၁။ ဟိုးလွန်လေပြီးတဲ့အချိန်က ဘုရားလောင်းဟာ “အမရဝတီ” လို့ခေါ်တဲ့ ပြည်တော်မှာ သုမေဓာအမည်နဲ့ သူဌေးသားဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့နေလာခဲ့တာ မိဘတွေကွယ်လွန် သွားတော့ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကိုကြည့်ပြီး သုမေဓာ သူဌေးသားလေး စဉ်းစားတယ်။ ‘ငါ့မိဘတွေဟာ ပစ္စည်းဥစ္စာ တွေကို ရှာသာရှာနိုင်ကြတယ်၊ ယူမသွားနိုင်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို စွန့်လှူပြီး တောထွက်ကာ ရသေ့ရဟန်းပြု၊ ကုသိုလ်ရှာတော့မယ်’ လို့ စဉ်းစားဆုံးဖြတ် ခဲ့တယ်။ အဲဒီနောက်တော့ သူပိုင်ဆိုင်သမျှပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို အလှူကြီးပေးပြီး တောထွက်ကာ ရသေ့ရဟန်း ပြုသွားခဲ့တယ်။

၂။ သုဗတဂ္ဂင်ရသုဒ္ဓိပတ်ရာဘုရားရှင်ရှင်တော်တွင် သုဒ္ဓိပတ်သုဗတဂ္ဂိ။

(ရပ်စဲ)ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်

၂။ တစ်နေ့တော့ တောထွက်ပြီးတရားရှာတဲ့ “သုမေဓာရှင်ရသေ့”လေးဟာ ဈာန်အဘိညာဉ်ရပြီး ကောင်းကင်ခရီးကနေ ကြွတော်မူလာတယ်။ ဒီအချိန်မှာ “ရမ္မာမြို့” က မြို့သူမြို့သားတွေဟာ ဒီပုဂံရာမြတ်စွာဘုရားနဲ့ နောက်ပါသံဃာတော်တွေကြွလာ မယ့်လမ်းကို ပြုပြင်နေကြတယ်။ သုမေဓာရသေ့လည်း ကုသိုလ်ပါဝင်ချင်တာနဲ့ ကောင်းကင်ကဆင်းပြီး နေရာတစ်ကွက်တောင်း ယူပြင်ဆင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လမ်းပြင်လို့ မပြီးခင်မှာဘဲ ဘုရားရှင်နဲ့ နောက်ပါသံဃာတော်တွေ ကြွချီတော်မူလာကြတယ်။ သုမေဓာ ရှင်ရသေ့လည်း ပြုပြင်လို့ မပြီးသေးတဲ့ ရွှံ့ညွန့်ပေါ်မှာ မိမိကိုယ်ကိုအလျားမှောက်ကာ တံတားသဘောမျိုးခင်းပေးလိုက်တယ်။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ ကြာပန်းရှစ်ပွင့်ကိုင်ပြီး ဘုရားရှင်ကိုဖူးမြော်ဖို့ ရောက်နေတဲ့ “သုမိတ္တာ” အမျိုးသမီးလေးဟာ သုမေဓာ ရသေ့လေးရဲ့ ကိုယ်ကျိုးစွန့်မှုကိုမြင်တော့ ကြည်ညိုသဒ္ဓါပွားမိတယ်။ ဒါနဲ့ သူ့လက်ထဲက ကြာပန်းငါးပွင့်ကို သုမေဓာရှင်ရသေ့ ကို လှူလိုက်တယ်။ သုမေဓာရှင်ရသေ့လည်း မိမိဦးခေါင်းရင်းမှာရှိနေတဲ့ ဘုရားရှင်ကို ကြာပန်းငါးပွင့်ကပ်လှူပြီး ‘ကျွန်ုပ်သည် နောင်အခါ ဤဘုရားရှင်ကဲ့သို့ သတ္တဝါတို့အား ကယ်တင်နိုင်သူ ဖြစ်ရပါလို၏’ လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုဆုတောင်းတယ်။ သုမိတ္တာအမျိုးသမီးလေးကလည်း ကြာပန်းသုံးပွင့်ကပ်လှူပြီး ‘ဤရှင်ရသေ့၏ပါရမီကို ကူညီဖြည့်ရပါလို၏’ လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြု ဆုတောင်းပြန်တယ်။ ‘ဒီပုဂံရာမြတ်စွာဘုရားရှင်’ လည်း “ရှင်ရသေ့သည် နောင်အခါ ဂေါတမဘုရား ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဤအမျိုးသမီးကား ပါရမီဖြည့်ဖက်ဖြစ်လိမ့်မည်” လို့ ဗျာဒိတ်စကား မိန့်ကြားတော်မူတယ်။

၃။ “ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား”ရှေ့မှောက်မှာ ဗျာဒိတ်စကားနာကြားပြီးတဲ့အချိန်ကစလို့ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ ‘လေးသချေ့နဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်း’ ပါရမီဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။ နောက်ဆုံး ဝေဿန္တရာမင်းကြီး ဘဝကနေလွန်တဲ့အခါ တုသိတာနတ်ပြည်မှာ ‘သေတကေတု’ အမည်နဲ့ နတ်မင်းဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီနတ်မင်း နတ်သက်စေ့လို့ စုတေချိန်နီးတဲ့အခါ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းက လူ့ပြည်မှာ ဘုရားပွင့်ချိန်တန်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ဒါကြောင့် လူ့ပြည်မှာ ပဋိသန္ဓေတည်နေတော်မူဖို့ ဝိုင်းပြီးတောင်းပန်လျှောက်တင်ကြတယ်။ အလောင်းတော်နတ်သားလည်း ‘ကြည့်ခြင်းငါးရပ်’နဲ့ ဆင်ခြင်တော်မူပြီး နတ်ဗြဟ္မာတို့ရဲ့ လျှောက်ထားတောင်းပန်မှုကို လက်ခံတော်မူလိုက်တယ်။

၃။လူ့ပြည်၌ပင့်သင့်တော်စွာရှိအလောင်းတော်နတ်သားအားနတ်ဩဇာများတောင်းပန်လျှောက်တင်နေပုံ။

၄။ အလောင်းတော်မြတ်ပဋိသန္ဓေယူရန်ဝယ်တော်မာယာဒေဝိအိပ်ပက်ကောင်းမြင်ပက်တော်မူပုံ။

(ရှပ်ဝံ) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၅ -

၄။ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်ကြီးမှာ မြင့်မြတ်တဲ့ သာကီဝင်မျိုးနွယ် ဘုရင်သုဒ္ဓေါဒန နဲ့ တောင်ညှာစံမိဖုရားကြီး မဟာမာယာဒေဝီ တို့ စံမြန်းနေကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ မဟာသက္ကရာဇ် (၆၇)ခု၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှာ မိဖုရားကြီးဟာ ဥပုသ်သီတင်းစောင့်၊ အလှူဒါနပြုပြီး စက်ရာဆောင်ကိုဝင်ခဲ့တယ်။ စက်ရာညောင်စောင်းပေါ်မှာ လျောင်းစက်အိပ်ပျော်နေစဉ်မှာပဲ “ကောင်းကင်မှာရှိနေတဲ့ ရွှေတောင်ကြီးပေါ်ကနေ ဆင်ဖြူတော်တစ်စီး ဆင်းလာပြီးတော့ မိဖုရားကြီးရဲ့ ယာဘက်နံပါးကို ဖောက်ပြီးဝင်လာတယ်” လို့ အိပ်မက်ဆန်းမြင်မက်တယ်။ မိဖုရားကြီးလည်း ထူးဆန်းတဲ့ အိပ်မက်အရ မြတ်သောသန္ဓေသား ရောက်လာပြီဆိုပြီး ဝမ်းသာနေတာပေါ့။

၅။ အလောင်းတော်ပဋိသန္ဓေယူပြီး ဆယ်လကြာတဲ့အချိန် မဟာသက္ကရာဇ်(၆၈)ခု၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ မဟာမာယာဒေဝီမိဖုရားကြီးဟာ မိမိရဲ့ဆွေတော်မျိုးတော်တွေရှိတဲ့ ဒေဝဒဟပြည်ကို သွားချင်စိတ်ဖြစ်လာတယ်။ တားမရတဲ့ အဆုံးမှာတော့ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးလည်း အခြွေအရံ၊ အဆောင်အယောင်၊ မင်းခမ်းမင်းနား၊ ရွှေထမ်းစင်တွေစီစဉ်ပြီး ထွက်တော်မူဖို့ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။

ကပိလဝတ်နဲ့ ဒေဝဒဟပြည်ကြားမှာရှိတဲ့ အလွန်သာယာလှတဲ့ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ကြီးကိုရောက်တော့ ခဏ နားတော်မူတယ်။ ဥယျာဉ်ကြီးတစ်ခုလုံး ဝေဝေဆာဆာပွင့်နေတဲ့ အင်ကြင်းပန်းတွေကိုမြင်ပြီး ပန်းတစ်ပွင့်ချင်းဖို့အလှမ်းမှာပဲ မိဖုရားကြီးရဲ့ဝမ်းကြာတိုက်ကနေ အလောင်းတော်မင်းသားလေးကို ဖွားမြင်သန့်စင်တော်မူတယ်။

အလောင်းတော်မင်းသားလေးဟာ မယ်တော်ဝမ်းကနေ ဖွားလျှင်ဖွားချင်းပဲ ခြေခုန်လှမ်းလှမ်းပြီး ‘ငါသည် အဦးဆုံး၊ ငါသည် အကြီးကျယ်ဆုံး၊ ငါသည် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သည်’ လို့ လက်ညှိုးလေးထောင်ကာ စကားသုံးခွန်းဆိုတော်မူတယ်။

၅၁။ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သဝယ်အလောင်းတော်ပြတ်အားဖွားပြင်တော်ပူပို။

(ရှင်စုံ)ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၇ -

၆။ ဘုရားအလောင်းတော်မင်းသားလေးကို အလုံးစုံသော လောကဏိအကျိုးစီးပွားကို ပြီးစီးအောင်မြင်စေတတ်သော သားတော်ဖြစ်မှာမို့ ‘သိဒ္ဓတ္ထကုမာရ’ လို့ အမည်တော်မှည့်ကြတယ်။

အလောင်းတော်မင်းသားလေးကိုကြည့်ပြီး ပုဏ္ဏားတော်တို့က “စကြဝတေးမင်းဖြစ်ရင်လဲဖြစ်၊ ဘုရားဖြစ်ရင်လည်း ဖြစ်ရမယ်” လို့ ဟောကြားကြတယ်။ အငယ်ဆုံးပုဏ္ဏား သုဒတ္ထ(ကောဏ္ဍည)ကတော့ “ဘုရားစင်စစ် ကေနိဖြစ်ရမယ်” လို့ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ဆိုလိုက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား (၁၆)နှစ်အရွယ်ရောက်တဲ့အခါ ဆွေတော်မျိုးတော်အသိုင်းအဝိုင်းက “ရှင်အဆင်းသာရှိ၍ ပညာအရည်အချင်းမရှိသူ” လို့ ဝိုင်းဝန်းကဲ့ရဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် အလောင်းတော်မင်းသားလည်း ပရိသတ်ရဲ့အလယ်မှာ ဗိုလ်ခြေတစ်ထောင်တင်မှရနိုင်တဲ့လေးတော်ကို တစ်ချက်တည်းမြှောက်ချီပစ်ခတ်ပြလိုက်တယ်။ ဆွေတော်မျိုးတော်ပရိသတ်အားလုံးဟာ အလောင်းတော်မင်းသားရဲ့စွမ်းရည်ကို အံ့သြချီးကျူးလို့ မဆုံးဖြစ်ကြရတယ်။

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသား လေးအစွမ်းပြအပြီးမှာ ဒေဝဒဟပြည်ကဆက်သလာတဲ့ ဘဒ္ဒကဉ္စနာမင်းသမီးကို ယသော်ဓရာ ဘွဲ့အမည်နဲ့ မိဖုရားမြှောက်ပြီး နန်းသိမ်းပွဲခံကာ ရွှေနန်းသုံးဆောင်မှာ စိုးစံတော်မူတယ်။

၁၂

၇။ အလောင်းတော်မင်းသားဟာ ရွှေနန်းစည်းစိမ်တွေခံစားရင်း နန်းစံသက်(၁၃)နှစ်၊ သက်တော်(၂၉)နှစ် အရွယ် ရောက်လာတယ်။ တစ်နေ့ ဥယျာဉ်တော်ကို ထွက်တော်မူရာမှာ နတ်တို့ဖန်ဆင်းပြတဲ့ သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း နိမိတ်ကြီးလေးပါး တို့ကို မြင်တော်မူလေတယ်။ အိုခြင်းဆင်းရဲ၊ နာခြင်းဆင်းရဲ၊ သေခြင်းဆင်းရဲတို့ကို သိမြင်ကြောက်ရွံ့ တော်မူလာပြီး ရဟန်းအဖြစ်ရဲ့ အေးငြိမ်းချမ်းသာခြင်းကို နှစ်သက်အားကျလာတယ်။ ဒါကြောင့် “ယနေ့ပင် တောထွက်ရဟန်း ပြုတော့မယ်” လို့ ဆုံးဖြတ်ရင်း ဥယျာဉ်တော်ကိုဆက်မသွားတော့ဘဲ နန်းတော်ကိုသာ ပြန်ကြွတော်မူလာတယ်။

နိမိတ်ကြီးလေးပါးကိုမြင်ကာ သတိသံဝေဂဖြစ်ပြီး ရဟန်းပြုချင်စိတ်ပြင်းပြနေတဲ့ အလောင်းတော်မင်းသားဟာ ညသန်းခေါင်ယံအချိန်မှာ ‘ဆန္ဒအမတ်’ကိုခေါ်ပြီး စီးတော်မြင်း‘ကဏ္ဍက’ကို ကကြိုးဆင်စေတယ်။ နန်းတော်ကထွက်ခါနီးမှာ အလောင်းတော်မင်းသားလည်း တစ်ခါမှမမြင်ရသေးတဲ့ ဖွားမြင်စသားတော်လေးကိုရှုစားဖို့ ယသော်ရောမိဖုရားရဲ့ စက်ရာ ဆောင်နန်းကို ကြွတော်မူပြီးလျှင်ပြီးချင်းပဲ မြင်းပေါ်တက်ကာ မြို့ပြင်ကို ထွက်တော်မူတယ်။

၇။ နိမိတ်လေးပါးကိုဖြင့်တော်မူအပြီးတောထွက်ခါနီးသားတော်လေးအားရှုစားတော်မူပုံ။

၈။ အလောင်းတော်ဝင်းသားတောထွတ်တော်မူရာသို့ပြန်လာရောက်တားပါးနေပုံ။

(ရပ်စဲ) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၉ -

၈။ အလောင်းတော်မင်းသား ကဏ္ဍကမြင်းကိုစီးပြီး မြို့တော်ကထွက်လာတယ်ဆိုရင်ပဲ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုတာကို မလိုလားတဲ့ မာရ်နတ်သားရောက်လာပြီး “အသင်မင်းသား စကြာဝတေးမင်းဖြစ်ရန် (၇)ရက်သာလိုပါတော့တယ်။ နန်းတော်သို့ပြန်ပါ။ တောမထွက်ပါနဲ့” လို့ တားဆီးတယ်။ အလောင်းတော်မင်းသားက ‘ဟယ် . . မာရ်နတ် သတ္တဝါ အပေါင်းကို ငြိမ်းချမ်းခြင်းသို့ ဆောင်ယူကယ်တင်နိုင်သော တရားမင်း(ဘုရား)သာ ငါဖြစ်လိုတယ်၊ စကြာဝတေးမင်း ငါမဖြစ်လို’ လို့ ပြန်လည်ပြောတော်မူပြီး ဆက်လက်ထွက်တော်မူတယ်။

၉။ အလောင်းတော်မင်းသားလည်း မြင်းတော်ကို ဆက်လက်နှင်တော်မူခဲ့ရာ ‘အနော်မာမြစ်ကမ်း’ကို ရောက်လာတယ်။ အနော်မာမြစ်ကမ်းရဲ့ သဲငွေသောင်ယံမှာရပ်တော်မူပြီး ဆံတော်ကိုပယ်ဖြတ်တော်မူတယ်။ “ဘုရားဖြစ်မည်မှန်လျှင် ငါ၏ဆံတော်သည် ကောင်းကင်၌ တည်ပါစေသား” လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုပြီး ဆံတော်ကို အထက်ကိုမြှောက်တင်လိုက်တယ်။ အထက်ကောင်းကင်မှာ ရပ်တန့်နေတဲ့ဆံတော်ကို “သိကြားမင်း” က ယူဆောင်သွားပြီး နတ်ပြည်မှာ “စူဠာမဏိစေတီ” တည်လိုက်တယ်။ အဲဒီနောက်တော့ “ဃဋ္ဌိကာရ” ဗြဟ္မာကြီးဆက်ကပ်လာတဲ့ သင်္ကန်းပရိက္ခရာကို လဲလှယ်ဆင်မြန်းပြီး ရဟန်းပြုတော်မူတယ်။ အလောင်းတော်မင်းသားရဲ့ ဝတ်လဲတော်တွေကိုတော့ ဗြဟ္မာပြည် ယူဆောင်သွားပြီး “ဒုဿ”စေတီ တည်ထားကိုးကွယ်လိုက်တယ်။

၉။အသောင်းတော်ပင်းသားအနုတပြစ်ကမ်းတွင်ခံတော်ပယ်ပြတ်တော်မူပုံ။

(ရုပ်စုံ) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်

၁၀။ ဘုရားအလောင်းတော်ဟာ ရဟန်းပြုပြီးတဲ့နောက် ‘ရာဇဂြိုဟ်မြို့’ထဲကို ဆွမ်းခံကြွတော်မူတယ်။ သက်တော် အရွယ်ကလည်းတင့်တယ်၊ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါကလည်းသပ္ပာယ်သူဆိုတော့ မြို့သူမြို့သားတွေမှာ တအံ့တသြဖြစ်ကြရတာပေါ့။ ဒီလိုနဲ့ပဲ သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားတောထွက်တဲ့ သတင်းဟာ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ထဲကို ပျံ့နှံ့သွားတာ “ဘုရင်ဗိမ္ဗိသာရ” ဆီ ရောက်သွားတယ်။

ဘုရားအလောင်းတော်လည်း ဆွမ်းခံပြီးတော့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ရဲ့အရှေ့ဘက်က ပဏ္ဍဝတောင်ခြေမှာ ဆွမ်းဘုဉ်း ပေးတော်မူတယ်။ အလောင်းတော်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရာနေရာကို ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး ရောက်လာတယ်။ အလောင်းတော်ရဲ့ မြင့်မြတ်တင့်တယ်တဲ့ ရုပ်လက္ခဏာကိုမြင်တော့ သူ့ရဲ့ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို ထက်ဝက်ခွဲပေးတော်မူတယ်။ ဘုရားအလောင်းတော် ကတော့ ထီးနန်းစည်းစိမ်ကို မလိုလားကြောင်း၊ လောကသတ္တဝါအပေါင်းကို ကယ်တင်နိုင်သော တရားမင်းသာဖြစ်လိုကြောင်း ပြန်ပြောတော်မူတယ်။ ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးလည်း ဘုရားဖြစ်တဲ့အခါ သူ့တိုင်းပြည်ကို ပထမဆုံးကြွတော်မူပါလို့ တောင်းပန်စကား လျှောက်ထားပြီး ပြန်သွားတယ်။

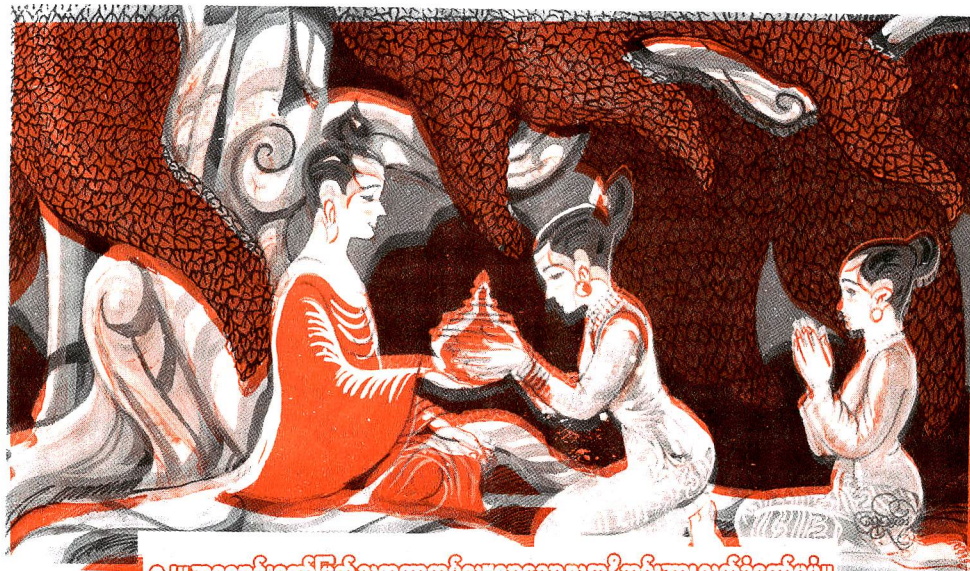
- ၁၂ - လှမြင့်အောင် (အဖြူရောင်မေတ္တာ)

၁၁။ အလောင်းတော်မြတ်ဟာ ရသေ့ရဟန်းပြုပြီးတဲ့နောက် “အာဠာရ” နဲ့ “ဥဒက” ရသေ့တွေဆီမှာ နည်းနာခံယူပြီး ကျင့်ကြံလိုက်တာ လောကီချာန်ရလာတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရားထူးရချင်တဲ့ အရှင်မြတ်ဟာ ‘ဥရုဝေဠတော’ထဲမှာ ဘုရားဖြစ်ဖို့ ဆက်လက် အားထုတ်ကျင့်ကြံခဲ့တယ်။ ဒုက္ကရ စရိယာပေါ့။ ‘ဒုက္ကရစရိယာ’ဆိုတာ သာမန်လူတို့ ကျင့်နိုင်ခဲ့တဲ့အကျင့်ပဲ။ ကျင့်ပုံကဒီလို။ ဆွမ်းခံမစားတော့ဘဲ သစ်ပင်ကကြွေကျတဲ့ သစ်သီးကိုပဲ ကောက်ယူစားတယ်။ နောက်တော့ သစ်ပင်ရှိရာ ကိုတောင် သွားမကောက်တော့ဘဲ မိမိရှေ့ကြွေကျမှပဲ စားတော့တယ်။ နောက်တဖြည်းဖြည်း သစ်သီးလေးတစ်လုံး၊ ဆန်လေး တစ်စေ့မျှလောက်ပဲ စားတော်မူတော့တယ်။ ဒီလိုအစကို လျှော့စားလာတော့ “ခြောက်နှစ်ကြာ” တဲ့အခါမှာ အလောင်းတော်မြတ် ရဲ့ အသားတော်၊ အသွေးတော်တွေဟာ ခမ်းခြောက်ပြီး အရိုးအရေသာ ကျန်တော်မူတော့တယ်။

အရိုးအရေသာကျန်တော်မူတဲ့ အလောင်းတော်အရှင်မြတ်ဟာ ဒီနည်းလမ်းနဲ့ အကျိုးမရှိနိုင်ကြောင်းကို ဆင်ခြင် သိမြင်တော်မူတယ်။ ဒါကြောင့် ဆွမ်းအာဟာရကိုမျှတအောင် ပြန်လည်သုံးဆောင်တော်မူပြီး မဇ္ဈိမလမ်းစဉ်နဲ့ တရားတော်ကို ဆက်လက်အားထုတ်တော်မူလိုက်တာ “မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း(၁၄)ရက်နေ့ ညဉ့်အချိန်”မှာ ထူးဆန်းတဲ့ “အိပ်မက်ကြီး(၅)ပါး”ကို မြင်မက်တော်မူပြီး ဆင်ခြင်ကြည့်တဲ့အခါ “ဗုဒ္ဓစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်တော့မယ်” ဆိုတာကို သိတော်မူ လာတယ်။

၁၁။ အလောင်းတော်ပြတ်နုတ္တရာရိယာကျင့်တော်မူပုံ။

၁။ နတ်တို့၏ ပိတ်သုတ္တံတွင်လည်း နတ်တို့သည် နတ်တို့၏ အားလုံးကို ပြောဆိုသည်။

(ရုပ်စုံ)ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၁၃ -

၁၂။ နောက်တစ်နေ့ အလောင်းတော်အရှင်မြတ် သက်တော်(၃၅)နှစ်ပြည့်ရာ ကဆုန်လပြည့်နေ့ မနက်စောစောအချိန်မှာ “ဥရုဝေလတော” အနီး၊ သေနာနိဂုံးရွာကြီးနားက ညောင်ပင်အောက်မှာ စံမြန်းတော်မူ နေတယ်။

ဒီသေနာနိဂုံးရွာကြီးမှာ သူဌေးကတော် သုဇာတာဆိုတာရှိတယ်။ သူ့အပျိုဘဝတုန်းက ညောင်ပင်ကြီးဆီသွားပြီး သူဌေးသားနဲ့ရဖို့၊ သားဦးရဖို့ကို ဆုတောင်းခဲ့တယ်။ သူဌေးသားနဲ့ သားဦးလေးရတော့ ဒီဆုပြည့်တယ်၊ ညောင်ပင်စောင့် နတ်ကြီးက မစတယ်ထင်ပြီး နှစ်စဉ် ပူဇော်လေ့ရှိတယ်။ အခုလည်း ညောင်ပင်အောက်မှာ ဆွမ်းခံရင်းစံမြန်းတော်မူနေတဲ့ အလောင်းတော်အရှင်မြတ်ကို သူ့ကျေးဇူးရှင်နတ်မင်း ကိုယ်ထင်ပြတယ်ထင်ပြီး တစ်သိန်းတန်ရွှေခွက်နဲ့ ဃနာနို့ဆွမ်းကို လှူဒါန်းလာတယ်။

အလောင်းတော်အရှင်မြတ်လည်း အလှူခံရလာတဲ့ နို့ဆွမ်းကို နေရဉ္စရာမြစ်ကမ်းမှာ ဘုဉ်းပေးပြီး “ယနေ့ဘုရား ဖြစ်မည်မှန်လျှင် ဤရွှေခွက်သည် ရေညာသို့ဆန်တက်ပါစေသား” လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုရင်း မျှောလိုက်တာ ရေညာကို ဆန်တက် သွားတယ်။

၁၃။ အလောင်းတော်အရှင်မြတ်ဟာ နေရဉ္စရာမြစ်မှာ ကိုယ်လက်သန့်စင်တော်မူပြီး “ဥရုဝေလတော” ကို ပြန်ကြွတော်မူတယ်။ လမ်းခုလတ်မှာ သောတ္တိယပုဏ္ဏားရဲ့ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကိုအလှူခံတော်မူပြီး ဗောဓိပင်ခြေရင်းမှာကြံဖြန့်လိုက်တာ မြက်တွေက ပလ္လင်ကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီပလ္လင်ပေါ်မှာပဲ ‘ဘုရားမဖြစ်သမျှ ငါမထ’လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုရင်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်ကာ အားထုတ်တော်မူတယ်။

ဒီလိုအားထုတ်နေမှုကိုမြင်တဲ့ မာရ်နတ်ဟာ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း လက်နက်မျိုးစုံကိုင်စွဲတယ်။ နတ်စစ်သည်တွေကိုလည်း စုဆောင်းပြီး အလောင်းတော်မြတ်ရဲ့အားထုတ်မှုကို ခြိမ်းခြောက်ဖျက်ဆီးလာတယ်။ အလောင်းတော်မြတ်ကတော့ “သားအပေါ်ထားတဲ့ မိခင်ရဲ့မေတ္တာမျိုး” နဲ့ မတုန်မလှုပ်သည်းခံပြီး တရားကိုသာ ဆက်လက်အားထုတ်တော်မူတယ်။

၁၃။ ဘုရားပြစ်တော်မူကာ နှိုးတင်နှင့် ထွက်ပျက်သိလောပုံ။

၁၄။ ဘုရားရှင်အဖြစ်သို့ရောက်ရှိတော်မူပုံ။

(ရှပ်စုံ) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၁၅ -

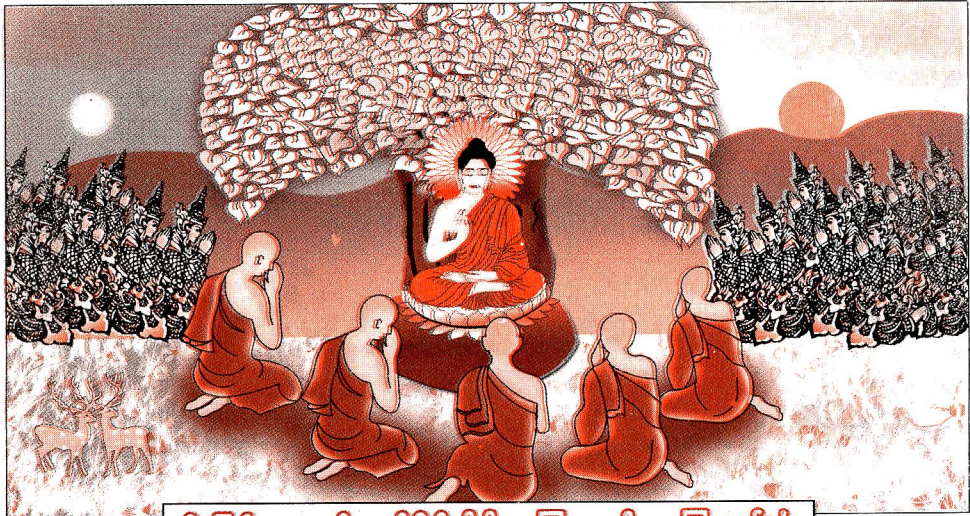
၁၄။ အလောင်းတော်အရှင်မြတ်ဟာ မာရ်နတ်ရဲ့ ဖျက်ဆီးမှုကို မေတ္တာအစွမ်းနဲ့ အောင်မြင်တော်မူပြီး မဟာဗောဓိပင် အောက်မှာ မလျော့သော ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယတို့နဲ့ ဆက်လက်ကြိုးစားအားထုတ်တော်မူခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ “ညညှိဦးယံ” မှာ လွန်လေပြီးသော ဘဝပေါင်းများစွာကို ပြန်လည်အောက်မေ့ဆင်ခြင် သိမြင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ “သန်းခေါင်ယံ” မှာ သုံးဆယ့်တစ်သုံးလုံးတွင် ဖြစ်ပျက်နေကြသော သတ္တဝါအားလုံးကို မြင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၊ “မိုးသောက်ယံ” အချိန်မှာ ကိလေသာဟူသမျှကို အကြွင်းမရှိပယ်သတ်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့ အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို ရတော်မူပြီး မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် အရှုဏ်တက်အချိန်မှာ တရားအပေါင်းကို အကြွင်းမရှိသိမြင်တော်မူသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ပိုင်ရှင် တရားမင်း(ဘုရား) အဖြစ်ကို ရောက်ရှိတော်မူတယ်။

၁၅။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ ဘုရားဖြစ်ပြီး မကြာမီ(ရက်ပေါင်းငါးဆယ်ပြည့်မြောက်တဲ့နေ့) လင်းလွန်းပင်ခြေရင်းမှာ သီတင်းသုံးနေတော်မူတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ရာမညတိုင်း၊ ဥက္ကလာဇနပုဒ်၊ ပေါက္ခရာဝတီမြို့က တပုဿနဲ့ ဘလ္လိက တို့ ကုန်သည်ညီနောင်ဟာ လှည်းငါးရာနဲ့အတူ မဇ္ဈိမဒေသကို ကုန်ရောင်းထွက်လာကြတယ်။ လမ်းခရီးမှာ လောကသုံးပါးရဲ့ အထွတ်အမြတ် “ဘုရားပွင့်တော်မူပြီ” ဆိုတဲ့သတင်းကို နတ်တို့ထံကနေ ကြားခဲ့ရတာကြောင့် သူတို့မှာပါလာတဲ့ မုန့်တွေကို မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ဖူးမြော်ရင်း ကပ်လှူကြတယ်။

မြတ်စွာဘုရားလည်း ညီနောင်နှစ်ပါးကို ‘ဘုရားကို ကိုးကွယ်ပါ၏။ တရားကို ကိုးကွယ်ပါ၏။’ လို့ သရဏဂုံ တရားနှစ်ပါးကို ပေးတော်မူတယ်။ (အဲဒီအချိန်က ဘုရားနဲ့ တရားပဲရှိတယ်။ သံဃာမရှိသေးဘူး။) ကုန်သည်ညီနောင်လည်း မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တရားတော်ကို ရှိခိုးကန်တော့ကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားက နောင်အခါ ဘုရားရှင်ကိုယ်စားကိုးကွယ်ဖို့ ဦးခေါင်းတော်ကို လက်နဲ့သပ်ပြီး ဆံတော်များ(ရှစ်ဆူ)ကို ပေးအပ်ချီးမြှင့်တော်မူလိုက်တယ်။ (ဒီဆံတော်တွေကို ဌာပနာပြီး ရွှေတိဂုံစေတီ တည်ထားတော်မူတယ်။) ကုန်သည်ညီနောင်ဟာ မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို ပထမဆုံး ဖူးတွေ့ခွင့်ရခဲ့တဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ဦးပဲ။

၁၅။တရုဿနှင့်ဘလိတတူသည့်ဥဒနတို့ပြတ်စွာကုသိုလ်အားပေးပြောဆို။

၁၆။ မြတ်စွာဘုရားရှင်ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးတို့တို့ဝဗ္ဗဝကြာတရားဦးဟောကြားတော်မူပုံ။

(ရုပ်စုံ)ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၁၇ -

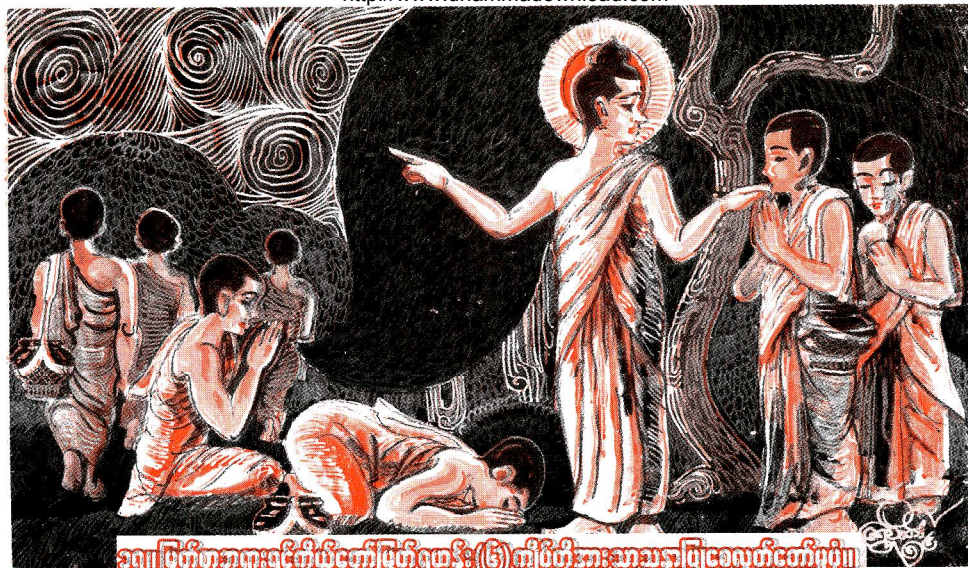
၁၆။ ဗာရာဏသီမြို့အနီးက မိဂဒါဝုန်တောကြီးမှာ ဘုရားမပွင့်ခင်ကတည်းက တရားရှာနေကြတဲ့ “ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိ” ဆိုတဲ့ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးအစုတို့ ရှိနေကြတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလည်း သဗ္ဗညုတရွှေဉာဏ်တော်ရပြီး တရားဦးဟောထိုက်သူကို ရှုစားဆင်ခြင်တော်မူတဲ့အခါ ဒီရသေ့ ငါးဦးကို မြင်တော်မူတယ်။ ဒါနဲ့ မိဂဒါဝုန်တောကြီးဆီကို မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှာ ကြွတော်မူလာပြီး ငြိမ်းချမ်းသာယာလှတဲ့ နေဝင်လထွက်ချိန်မှာ စမ္ပစကြာတရားဦး ကိုဟောကြားတော်မူတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ တရားဦးဟောတော်မူတဲ့နေ့ကစပြီး ငါးရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာတော့ ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦးလုံးဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ တရားစစ်၊ တရားမှန်ကို ကိုယ်တိုင်ကျင့်ကြသိမြင်ပြီး ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ ဖြစ်သွားကြတယ်။ ပထမဦးဆုံးဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရဟန္တာ သံဃာတော်တွေပေါ့။ နဂိုကရှိထားတဲ့ ဘုရားရတနာ၊ တရားရတနာမှာ အခု သံဃာရတနာပါ ပေါင်းလိုက်တော့ ‘ရတနာသုံးပါး’ ရယ်လို့ ပြည့်စုံသွားတယ်။

၁၇။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ မိမိထံ ကိုးကွယ်ချဉ်းကပ်လာသူတွေကို ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ စတဲ့တရားရေအေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူတယ်။ “ဒါနဆိုတာ မိမိပိုင်ပစ္စည်းကို သူများအကျိုးအတွက် စွန့်လှူတာဖြစ်တယ်။ အလှူဒါနပြုခြင်းဟာ ကောင်းသောအကျိုး ကျေးဇူးတရားပဲ” “အပြစ်မပြုမိအောင် စောင့်ထိန်းတဲ့လူသည် အပြစ်ကင်းတဲ့လူ၊ သီလရှိတဲ့လူ ဖြစ်တယ်” “ဘာဝနာဆိုတာ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းချုပ်ငြိမ်းရာအမှန် မြတ်နိုးစွာကိုရကြောင်း တရားတို့ကို ဆရာကောင်းတို့ထံမှာ နည်းနာခံယူပြီး ကိုယ်တိုင်းကျင့်ကြံပွားများအားထုတ်ကာ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ခြင်းဖြစ်တယ်” စသည်ဖြင့် ဟောဖော်ညွှန်ပြတော်မူတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ မိဂဒါဝုန်တောမှာ ပထမဝါဆိုတော်မူပြီးတော့ တပည့်သားရဟန္တာ သံဃာတော်ခြောက်ကျိပ် (၆၀)တို့ကို လောကသတ္တဝါအပေါင်းကိုကယ်တင်ဖို့ သာသနာပြုစေလွှတ်တော်မူတယ်။ သံဃာတော်တွေလည်း တစ်ပါးကို တစ်နေရာစီ ကြွတော်မူတော့ နေရာအနှံ့ရောက်ကြတယ်။ ရောက်လေရာမှာ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားစစ်တရားမှန်တွေကို ဟောကြား တဲ့အခါ နာကြားရသူတိုင်းဟာ တရားတော်ရဲ့ ငြိမ်းအေးမှုကို ကိုယ်တွေ့သိမြင်လာပြီး သာသနာ့ဆောင်ကို ဝင်သူများရှိလာတယ်။ လူအဖြစ်နဲ့နေသူတွေမှာလည်း ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာ တရားတွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီး အပြစ်ကင်းအောင် နေတတ်လာကြတယ်။

အရ။ ပြတ်စွာသုတားရှင်တို့ယ်တော်ပြတ်ရဟန်း (၆) ဘျိပ်တို့ကားအာသနာပြုငြောလွှတ်တော်ပုဂ္ဂို။

၁၀။ ကဠုဒါယိဝထေရ်ဝံသလျှောက်၍ ပြတ်စွာဘုရားရှင်ကမိလဝတ်နေပြည်တော်သို့ ကြွချီတော်မူလာပုံ။

(ရုပ်စုံ)ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၁၉ -

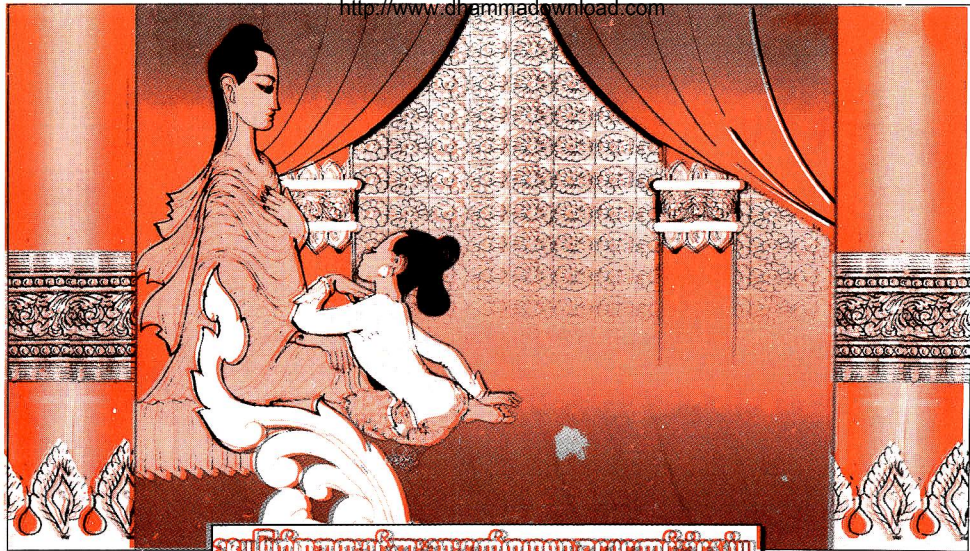
၁၈။ သက်တော်ကြီးရင့်လာပြီဖြစ်တဲ့ သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးဟာ သားတော်ဗုဒ္ဓကို ဖူးမြင်တော်မူလိုတာကြောင့် ပညာရှိအမတ်တွေကို အကြိမ်ကြိမ် စေလွှတ်ပင့်လျှောက်တော်မူတယ်။ လွှတ်လိုက်သမျှအမတ်တွေကလည်း ရဟန်းပြုပြီးသာ နေကြတော့တယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဖွားဖက်တော်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ‘ကာဠုဒါယီအမတ်’ ကို စေလွှတ်ပြီးပင့်လျှောက်ခိုင်းပြန်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားသီတင်းသုံးတော်မူရာ “ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်” ကိုရောက်လာတဲ့ ကာဠုဒါယီအမတ်လည်း မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ဖခမည်းတော်က ဖူးမြော်လိုတဲ့အကြောင်းနဲ့ ကပိလဝတ် နေပြည်တော်ကို ကြွတော်မူပါရန် ဦးစွာတောင်းပန်လျှောက်တင်ပြီးမှ ဗုဒ္ဓထံမှာရဟန်းပြုတယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလည်း အလွန်သာယာပြီး ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းတဲ့ တပေါင်းလအခါသမယမှာ နောက်ပါသံဃာတော်တွေနဲ့အတူ ကပိလဝတ်နေပြည်တော်ကို ကြွတော်မူပါတယ်။

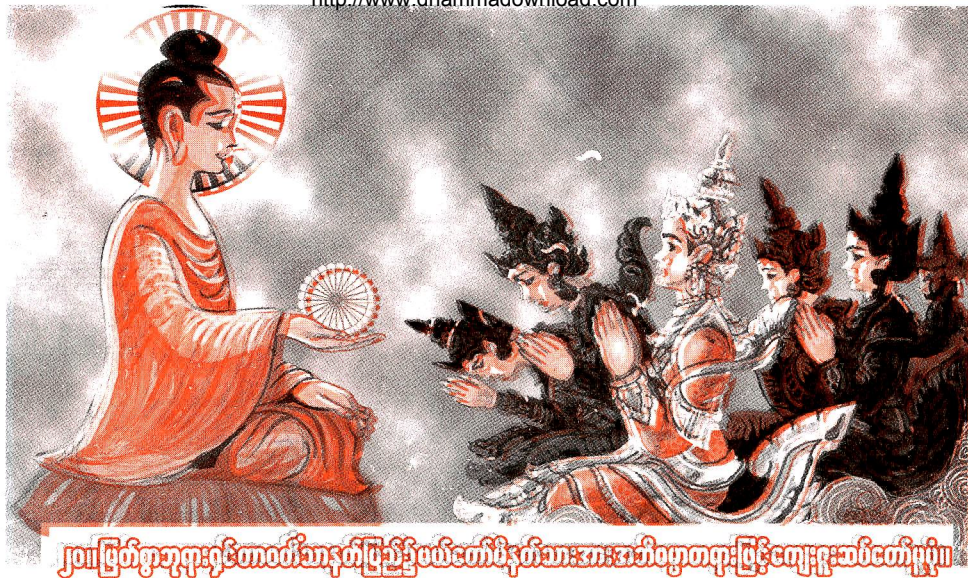
၁၉။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ဆွေတော်မျိုးတော် သာကီဝင်မင်းမျိုးတွေဟာ အလွန်မာနကြီးကြတယ်။ အခုလည်း ဖခမည်းတော် ပင့်လွှတ်လို့ ပြည်တော်ပြန်ကြွလာတဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ရှိမခိုးဘဲနေကြတယ်။ ဒါနဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာလည်း ကောင်းကင်မှာရပ်တော်မူပြီး ယမိုက်ပြာဋိဟာ ပြတော်မူတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ကြီးမြတ်တဲ့တန်ခိုးတော်တွေကို တွေ့မြင်ကြတော့မှ ဆွေတော်မျိုးတော်တွေဟာ ကြည်ညိုလာကြပြီး လက်အုပ်ချီမိုးရှိခိုးကြတယ်။

ဖခင်သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးက ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနဲ့ သံဃာတော်တွေကို စံနန်းတော်မှာပင့်ဖိတ်ပြီး ဆွမ်းကပ်တယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးလို့အပြီးမှာ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးနဲ့အတူ ယသော်ဓရာမိဖုရားရဲ့ နန်းဆောင်ကို ကြွတော်မူတယ်။ ဘဝအဆက်ဆက် ပါရမီဖြည့်ခဲ့ရှာတဲ့ ယသော်ဓရာလဲ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ခြေဖမိုးတော်ကို မျက်နှာအပ်ကာ အားရအောင်ကန်တော့ရှာလေတယ်။

နောက်တစ်နေ့ ဖခမည်းတော်ရဲ့ စံနန်းတော်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးနေခိုက်မှာ မိခင်ယသော်ဓရာ သင်ကြားပြီး စေလွှတ်လိုက်တဲ့ သားတော်လေးရာဟုလာဟာ ချစ်ခင်ရိုသေစွာနဲ့ ဗုဒ္ဓထံပါးကိုချဉ်းကပ်လာတယ်။ ဗုဒ္ဓထံကနေ စကြာဝတေးမင်း လုပ်ရအောင် ရွှေအိုးကြီးလေးလုံးကို အမွေပေးပါလို့ တွတ်တီးတွတ်တာပြောဆိုပြီး အမွေတောင်းရှာတယ်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးလို့ ကျောင်းတော်ကို ပြန်ကြွတော်မူတဲ့အခါ နောက်တော်ကနေ အမွေတောင်းဖို့လိုက်ပါလာတဲ့ သားတော်လေး ကို ‘ရှင်ရာဟုလာ’ ဘွဲ့အမည်နဲ့ ရှင်သာမဏေပြုစေပြီး သာသနာ့အမွေ ပေးတော်မူလိုက်တယ်။

အရှင်ပြတိကုသုတ္တန်ဘေးသေတိကုသုတာသုတ္တန်ပါဠိ

၂၀။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို ငယ်စဉ်ကတည်းက ကျွေးမွေးပြုစုစောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့ မိထွေးတော်ဂေါတမီဟာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအတွက်ဆိုပြီး သင်္ကန်းကို ကိုယ်တိုင်ရက်လုပ်ပြီး ကပ်လှူလာတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက လက်မခံဘဲ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမရည်စူးဖို့၊ သံဃာကိုသာ ရည်စူးလှူဒါန်းဖို့ မိန့်ကြားတော်မူတာကြောင့် မိထွေးတော်ဂေါတမီလည်း သံဃာတော်များအတွက်ရည်စူးပြီး လှူဒါန်းလိုက်ရတယ်။

နောက် . . ကပိလဝတ်နဲ့ ကောလိယမြို့သူမြို့သားတွေဟာ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် နှစ်ပြည်ထောင်ကြားက “ရောဟဏီမြစ်ရေ” ကို လုကြရင်း နှစ်ပြည်ထောင်သွေးချောင်းစီးမယ့် စစ်ပွဲကြီးဖြစ်ကြတော့မယ့် အခြေကိုရောက်နေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ နှစ်ပြည်ထောင်ကြားကနေ သင့်မြတ်စွာနေကြဖို့ ငြိမ်းချမ်းရေးတရားနဲ့ ဆုံးမတော်မူပြီး နှစ်ပြည်ထောင်စစ်မီးကို ငြိမ်းချမ်းစေခဲ့တယ်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ “သန္တုသိတ” အမည်နဲ့ နတ်သားဖြစ်နေတဲ့ မယ်တော်မိနတ်သားကို ကျေးဇူးဆပ်ဖို့ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ကို ကြွတော်မူတယ်။ နတ်ပြည်မှာ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး “အဘိဓမ္မာတရား” ကိုဟောကြားတော်မူပြီး မယ်တော်မိနတ်သားကို ကျေးဇူးဆပ်တော်မူတယ်။ မယ်တော်မိနတ်သားလည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ တရားတော်ကို နာကြားရပြီး သောတာပန်ချမ်းသာကို ရရှိတော်မူတယ်။

၂၁။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ အနာထပိဏ်သူဌေးလှူဒါန်းတဲ့ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူနေစဉ်တစ်ည၊ သန်းခေါင်ယံအချိန်မှာ ရောက်ရှိလာတဲ့ မထင်မရှားနတ်သားတစ်ပါးရဲ့ တောင်းပန်လျှောက်တင်မှုကြောင့် လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းစေမယ့် သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာမင်္ဂလာ(မင်္ဂလသုတ်)တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဒီလိုလောကသတ္တဝါများအကျိုးငှာ သက်တော် ၃၅-နှစ်၊ ဘုရားဖြစ်ချိန်မှာသည် (၄၅)ဝါကာလပတ်လုံး တရားရေအေး အမြိုက်ဆေးကို တိုက်ကျွေးတော်မူခဲ့ရာ သက်တော်(၈၀)ပြည့်အရွယ်မှာ ကုသိနာရုံ၊ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ဝယ် မြောက်ဘက်ကို ဦးခေါင်းပြုပြီး ညောင်စောင်းထက်မှာ လျောင်းတော်မူကာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူခင် ‘နောင် ငါဘုရားမရှိတော့တဲ့အခါ ငါဘုရားဟောတော်မူခဲ့တဲ့ သုတ်၊ ဝိနည်း၊ အဘိဓမ္မာ တရားသုံးပါးဟာ သင်တို့ရဲ့ဆရာအဖြစ် တည်ရှိလိမ့်မယ်’လို့ တပည့်သားရဟန်းသံဃာတွေကို ဩဝါဒစကားမိန့်ကြားတော်မူတယ်။

‘အကြောင်းတရားရှိ၍ ဖြစ်ကြရသော သင်္ခါရဟူသမျှသည် ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကြကုန် ၏။ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ မမြဲသောသတိ တရားဖြင့် အကျင့်သိက္ခာပြည့်စုံရစ်ကြပါ’ လို့ နောက်ဆုံးဩဝါဒပေးတော်မူပြီး မဟာသက္ကရာဇ် (၁၄၈) ခု၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့မှာ ဂေါတမဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူရှာတယ်။

၂၁။ ပြတ်စွာသုတေသနဝိသုဒ္ဓိစာအုပ်

(ရုပ်စုံ) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၂၃ -

ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူပြီးတဲ့ဗုဒ္ဓမြတ်စွာရဲ့ ရုပ်အလောင်းတော်မြတ် တေဇောဓာတ်လောင်ကျွမ်းတော်မူပြီးတဲ့အခါ ကြွင်းကျန်ရစ်တဲ့ ပုလဲလုံးအဆင်း၊ ရွှေစင်လုံးအဆင်း အစရှိတဲ့ ဓာတ်တော်၊ မွေတော်တွေကို မင်းများရဲ့ဆရာ “ဒေါနပုဏ္ဏားကြီး” က အညီအမျှခွဲဝေပြီး အပြည်ပြည်မင်းများကို ဆောင်ယူပူဇော်စေတယ်။ ။

အခုပြောခဲ့တာတွေက ဂေါတမဘုရားရှင်ရဲ့အကြောင်း (ဗုဒ္ဓဝင်)အကျဉ်းချုပ်ပါ။ မင်းတို့လူငယ်တွေ နားလည် လွယ်အောင် တတ်နိုင်သမျှ တိုတိုနဲ့လိုရင်းကိုပဲ ပြောပြတာပါ။ ဗုဒ္ဓရဲ့ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်မှုတွေကတော့ အများကြီးရှိသေးတာပေါ့။ မင်းတို့အနေနဲ့ ဆက်လက်လေ့လာကြစေချင်ပါတယ်။ နောင်အခွင့်ကြုံရင်လည်း မင်းတို့လိုလူငယ်တွေ သိသင့်သိထိုက်တဲ့ အခြားအကြောင်းအရာလေးတွေကိုလည်း ပြောပြချင်ပါသေးတယ်။ ဗုဒ္ဓဝင်ကို လေ့လာသိရှိပြီး ဗုဒ္ဓရဲ့အဆုံးအမတရားဓမ္မများကို လိုက်နာကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လူငယ်လေးများ ဖြစ်ကြပါစေ၊ အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာရဲ့ဂုဏ်ကို လေးစားမြတ်နိုးတန်ဖိုးထားတတ်ပြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်သော အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီးများ ဖြစ်ကြပါစေလို့ ဆန္ဒပြုရင်း နိဂုံးချုပ်ပါရစေ။ ။

မုဒ္ဒဘာသာဝင်လူငယ်တိုင်းအတွက်

ဗုဒ္ဓဝင် အနှစ်ချုပ်

(ရုပ်စုံ)ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၂၄ -

- ဤကမ္ဘာ၌ ပွင့်တော်မူပြီးသော သဗ္ဗညုတဘုရားရှင် (၄)ဆူ

၁။ ကကုသန်	၂။ ကောဏဂုဏ်	၃။ ကဿပ	၄။ ဂေါတမ
-----------	-------------	--------	----------
- ငါးဆူမြောက်ပွင့်တော်မူမည့်ဘုရားရှင် - အရိမေတ္တေယျ ဘုရားရှင်။
- ကျွန်ုပ်တို့ သံသရာလည်နေအပ်သောယခုကမ္ဘာ - ဘဒ္ဒကမ္ဘာ။
- ဘုရားဆုပန်သော အလောင်းတော်မြတ် - သုမေဓာရှင်ရသေ့။
- ဘုရားဆုပန်ခြင်းကို ဗျာဒိတ်ပေးသောဘုရား - ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား။
- ဗျာဒိတ်ပေးရာအရပ် - ရမ္မာဝတီပြည်။
- ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူပုံ - အသက်ကိုစွန့်ကာကိုယ်ခန္ဓာကို တံတားကဲ့သို့ ခင်းပေးနေသော ဤရသေ့သည် ငါဘုရားကဲ့သို့ နောင်သောအခါ ဘုရားတစ်ဆူ ဖြစ်လိမ့်မည်။
- ဘုရားဖြစ်ရန် ပါရမီဖြည့်ကျင့်ခဲ့သော အချိန်ကာလ - လေးသင်္ချေ (တစ်သင်္ချေတွင် တစ်နောက်မှသည်ပေါင်း ၁၄၀တိတိ ရှိသည်) နှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း။

- ဘုရားဖြစ်ရန် ဖြည့်ဆည်းရသည့် ပါရမီများ (မူလပါရမီတော်(၁၀)ပါး)

- (၁) ဒါနပါရမီ = စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း။
- (၂) သီလပါရမီ = (၅)ပါး၊ (၈)ပါးစသော (၁၀)ပါးဆိုင်ရာ သီလများကို စောင့်ထိန်းမှု။
- (၃) နိက္ခမပါရမီ = စည်းစိမ်ကို စွန့်ခွာ၍ တောထွက်မှု။
- (၄) ပညာပါရမီ = အရာရာ၌ တတ်သိနားလည်မှု။
- (၅) ဝီရိယပါရမီ = ကုသိုလ်ကိစ္စအဝဝတို့၌ မကြောက်မရွံ့သက်စွန့်ကြိုးပမ်းအားထုတ်မှု။
- (၆) ခန္တီပါရမီ = သူတစ်ပါးက နှိပ်စက်လျှင်လည်း သည်းခံနိုင်မှုနှင့် အပူအအေးစသောဒဏ်ကို ခံနိုင်မှု။
- (၇) သစ္စာပါရမီ = မှန်ကန်ဖြောင့်မတ်စွာ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်မှု။
- (၈) အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ = မိမိရည်မှန်းသော ကောင်းသောအလုပ်၌ 'မဖြစ်မနေ' ဟု စွဲစွဲမြဲမြဲစွဲကောင်းမှု။
- (၉) မေတ္တာပါရမီ = သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ ချစ်ခင်သောအားဖြင့် ကောင်းကျိုးလိုလားမှု။
- (၁၀) ဥပေက္ခာပါရမီ = မုန်းအောင်ပြုသည်ကိုလည်းမမုန်း၊ ချစ်ခင်အောင်ပြုသည်ကိုလည်း မချစ်ဘဲ လျစ်လျူရှုမှု။

ဘုရားအလောင်းတော်သည် ဤသာမန်ဖြည့်ကျင့်မှု မူလပါရမီ(၁၀)ပါးအပြင် မျက်စိ၊ နား၊ အင်္ဂါခြေလက် စသည်တို့ကို

(ရုပ်စုံ) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ် - ၂၆ -

အပျက်အစီးခံ၍ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့သော ‘ဥပပါရမီ(၁၀)ပါး’၊ အသက်ကိုပင်မငဲ့ညှာဘဲ လွန်စွာသောဖြည့်ကျင့်မှု ‘ပရမတ္ထပါရမီ(၁၀)ပါး’ တို့ကိုလည်း ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့လေ၏။

- ပဋိသန္ဓေတည်ရန်အတွက် ကြည့်ခြင်းကြီးငါးရပ်။

(၁) ဘုရားဖြစ်ထိုက်သောအချိန်ကာလ	(၂) ဘုရားဖြစ်ရာကျွန်းအရပ်
(၃) ဘုရားဖြစ်ရာအရပ်ဒေသ	(၄) ဖြစ်ရအံ့သောအမျိုးအနွယ်
(၅) မယ်တော်၏အာယုပရိစ္ဆေဒ(သက်တမ်း)	

- ပဋိသန္ဓေစံဝင်တော်မူသည့်အချိန်	- မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ ညသန်းခေါင်ယံအချိန်။
- ဖခမည်းတော် နှင့် မယ်တော်အမည်	- သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီး + မဟာမာယာဒေဝီ။
- မွေးဖွားတော်မူသည့်ဖြစ်စဉ်	- မယ်တော်မာယာဒေဝီသည် မိဘဆွေမျိုးများရှိရာ ဒေဝဒဟပြည်သို့ အလည် အပတ်သွားရာလမ်းခုလတ် ကပိလဝတ်ပြည်ရှိ လုမ္ဗိနီအင်ကြင်း ဥယျာဉ်တော်၌ ဖွားမြင်တော်မူသည်။ (အိန္ဒိယနှင့် နီပေါနယ်စပ်အနီး၊ နီပေါနိုင်ငံပိုင်)
- ဖွားတော်မူသည့်အချိန်	- မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်။

- ၂၇ -

လှမြင့်အောင် (အဖြူရောင်မေတ္တာ)

- ဘုရားအလောင်းတော်၏ ဖွားဖက်တော်(၇)ပါး။

- (၁) ယသော်ဇရာမင်းသမီး (၂) ညီတော်အာနန္ဒာ (၃) ဆန္ဒအမတ်
- (၄) ကာဠုဒါယီအမတ် (၅) ကဏ္ဍကမြင်း (၆) မဟာဗောဓိပင် (အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓဂယာအရပ်)
- (၇) ရွှေအိုးကြီးလေးလုံး

- ဘုရားလောင်းလက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းပြုသည့်သက်တော် - ၁၆ နှစ်

- ဘုရားလောင်းလက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်းပြုသည့်ကြင်ယာတော် - ယသော်ဇရာမင်းသမီး (ဘဒ္ဒကမ္ဘာနာ)

(ဒေဝဒဟပြည် သုပ္ပဗုဒ္ဓမင်း၏ သမီးတော်၊ ဒေဝဒတ်၏ ညီမတော်)

- ဘုရားလောင်းစံမြန်းခဲ့သော ရွှေနန်းပြာဿဒ်သုံးဆောင်

၁။ ရမ္မပြာဿဒ် (ဘုံကိုးဆင့်ရှိသည်)

၂။ သုရမ္မပြာဿဒ် (ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသည်)

၃။ သုဘပြာဿဒ် (ဘုံကိုးဆင့်ရှိသည်)

- နိမိတ်ကြီးလေးပါးမြင်တော်မူသည့်သက်တော် - ၂၈ နှစ်။

(ရှပ်စုံ) ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်

- ၂၈ -

- နိမိတ်ကြီးလေးပါးမြင်တော်မူသည့်နေရာ - ဥယျာဉ်တော်အနီး။
 - မြင်တော်မူသည့် နိမိတ်ကြီးလေးပါး - သူအို ၊ သူနာ၊ သူသေ ၊ ရဟန်း။
 - ဘုရားလောင်းတောထွက်သည့်သက်တော် - ၂၉ နှစ်။
 - အဖော်ပါသည့်အမတ် - ဆန္ဒအမတ်။
 - စီးတော်မြင်း - ကဏ္ဍကမြင်း။
 - ဘုရားလောင်းတောထွက်မည့်နေ့၌ ဖွားမြင်ခဲ့သော သားတော်အမည် - ရာဟုလာ။
 - တောထွက်တော်မူသည့်အချိန် - မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်၊ သန်းခေါင်ယံအချိန်။
 - ဘုရားလောင်းအား သင်္ကန်းပရိက္ခရာ(၈)ပါးကို ဆပ်ကပ်သောမင်း - ဃဠိကာရဗြဟ္မာမင်း။
 - ပရိက္ခရာ(၈)ပါး။ (သင်္ကန်းသုံးရပ်၊ သပိတ်၊ အပ်၊ သင်တုန်း၊ ရေစစ်၊ ခါးပန်းတစ်။)
(၁) နှစ်ထပ်သင်္ကန်း	(၅) ဆံမုတ်ဆိတ်ရိတ်ဓား
(၂) ကေသီ (ခေါ်) အပေါ်ဝတ်ရုံ	(၆) အပ်
(၃) သင်းပိုင် (ခေါ်) အောက်ခါးအဝတ်	(၇) ခါးပန်းကြိုး (ခါးပတ်)
(၄) သပိတ်	(၈) ရေစစ်

- ၂၉ - လှမြင့်အောင် (အဖြူရောင်မေတ္တာ)

- ဘုရားအဖြစ်ရရန်ကျင့်တော်မူသောတော - ဥရုဝေလတော။
- ဒုက္ကရစရိယာအကျင့် - ငြိငြင်စွာသောအကျင့် (ဆင်းရဲပင်ပန်းကြီးစွာဖြင့် ကျင့်ရသောအကျင့်) ။
- ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူစဉ်ပြုစုလုပ်ကျွေးသူများ - ကောဏ္ဍည၊ ဝပ္ပ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ မဟာနာမ်၊ အဿဇိ (ပဉ္စဝဂ္ဂါငါးဦး) ။
- ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို စွန့်ပယ်ပြီးနောက် ဘုရားလောင်းကျင့်သုံးခဲ့သောအကျင့် - မဇ္ဈိမပဋိပဒါအကျင့်။
- မဇ္ဈိမပဋိပဒါ - အစွန်းနှစ်ပါးကိုရှောင်၍ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကို ကျင့်သုံးခြင်း။

(အစွန်းနှစ်ပါး = ပျော်ရွှင်မှုကိလေသာကာမဂုဏ်ကို အလွန်အကျူးခံစားခြင်းနှင့် ခန္ဓာကိုယ်အား အလွန်အကျူး ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း။)

- ဘုရားရှင်၏ ဉာဏ်တော်သုံးပါး (ပု-ဒိ-အာ)

- ၁။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ် - လွန်လေပြီးသောဘဝပေါင်းများစွာကို ပြန်လည်သိနိုင်စွမ်းသောဉာဏ်။
- ၂။ ဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏ် - သုံးဆယ့်တစ်ဘုံ၌(မွေးဖွားခြင်း၊ သေဆုံးခြင်း) ဖြစ်ပျက်၍နေကြကုန်သော သတ္တဝါအားလုံးကို မြင်နိုင်စွမ်းသောဉာဏ်။
- ၃။ အာသဝက္ခယဉာဏ် - ကိလေသာဟူသမျှကို အကြွင်းမရှိ ပယ်စွမ်းနိုင်၍ သစ္စာ(၄)ပါးကို သိမြင်သောဉာဏ်။

- သစ္စာလေးပါး။

- ၁။ ဒုက္ခသစ္စာ - ဆင်းရဲခြင်းအမှန်တရား။
- ၂။ သမုဒယသစ္စာ - ဆင်းရဲကြောင်းအမှန်တရား။
- ၃။ နိရောဓသစ္စာ - ဒုက္ခချုပ်ငြိမ်းရာ အမှန်တရား။
- ၄။ မဂ္ဂသစ္စာ - ဆင်းရဲချုပ်ငြိမ်းရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကောင်းလမ်းကြောင်းအမှန်။

- ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသောသက်တော် - ၃၅ နှစ်။
- ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသောအချိန် - မဟာသက္ကရာဇ်(၁၀၃)ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ နံနက်အရုဏ်တက်ချိန်။
- အိပ်မက်ငါးပါးမြင်မက်တော်မူသောနေ့ - မဟာသက္ကရာဇ်(၁၀၃)ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း(၁၄)ရက်။
- ဘုရားရှင်ကို ပထမဦးဆုံးဖူးတွေ့ရသောဒါယကာများ - တဖုဿနှင့် ဘလ္လိက ကုန်သည်ညီနောင်။
- ဘုရားရှင်၏ ပထမဦးဆုံးတရားတော် - ဓမ္မစကြာတရားတော်။

(ဓမ္မစကြာ = “အခိုင်အခံ့ပြုခြင်း၊ တရားတည်းဟူသောစက်ဝန်း”၊ ၎င်းတရား၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးနှင့် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ ပါဝင်သည်)

- မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး - ဆင်းရဲကြောင်းဒုက္ခတို့မှ ချုပ်ငြိမ်းသောနိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်နိုင်သောအကျင့်မြတ်။

- ၃၁ -

လှမြင့်အောင် (အဖြူရောင်မေတ္တာ)

- ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူသည့်နေရာ - ဗာရာဏသီပြည်၊ မိဂဒါဝုန်တော။
- မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ပထမအဂ္ဂသာဝက - အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ် (လက်ယာတော်ရံ) ။
- မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝက - အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ် (လက်ဝဲတော်ရံ) ။
- မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို အနီးကပ်ဆုံး အလုပ်အကျွေးပြုသောသာဝက - အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်မြတ်။
- ပိဋကတ်သုံးပုံ
 - (၁) ဝိနယ(ဝိနည်း)ပိဋကတ် (စည်းကမ်းပိုင်း) - စည်းကမ်းဥပဒေအစု။
 - (၂) သုတ္တန်ပိဋကတ် (နည်းလမ်းပိုင်း) - မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တရားတော်များကို ပန်းကလေးများစီကုံး၍ထားသကဲ့သို့စီကုံးထားသောအစု။
 - (၃) အဘိဓမ္မာပိဋကတ်(သဘောသဘာဝပိုင်း) - ဝိနည်း၊ သုတ္တန်တို့ထက် အလွန်သာလွန်မြင့်မြတ်သော ပရမတ်သဘောတရားတို့၏အစု။
- ယမိုက်ပြာဠိဟာ - ကိုယ်ခန္ဓာမှ ရေအစုံ၊မီးအစုံထွက်စေသော တန်ခိုးတော်။

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာသုံးရပ်။

- ၁။ ပရိယတ္တိသာသနာ (ဟောပြောခြင်း၊ စာပေမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ သင်ကြားခြင်း)။
- ၂။ ပဋိပတ္တိသာသနာ (မိမိခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ မိမိဉာဏ်ဖြင့် ရှုမှတ်ပွားများလေ့ကျင့်ခြင်း)။
- ၃။ ပဋိဝေဒသာသနာ (ပဋိပတ္တိသာသနာအကျင့် ကျင့်ပြီးမှသာလျှင် အရှိတရား၊ အမှန်တရား၊ သဘောတရားများ ကို သိမြင်လာပြီး မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် နိဗ္ဗာန်သို့ မျက်မှောက်ပြုအကျိုးရရှိခြင်း)။
- ဘိက္ခုနီသာသနာတည်ထောင်ရန် ဘုရားရှင်အား တောင်းပန်လျှောက်ထားခဲ့သူ - မဟာပဇာပတိဂေါတမီ (ခေါ်) မိထွေးတော် ဂေါတမီ။
- ဘိက္ခုနီသာသနာတွင် အကြီးမြတ်ဆုံးအဂ္ဂသာဝကမကြီး(၂)ပါး - ခေမာထေရီအရှင်မကြီးနှင့် ဥပ္ပလဝဏ္ဏထေရီအရှင်မကြီး။
- မြတ်စွာဘုရားရှင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခါနီး နောက်ဆုံးမြွက်ကြားတော်မူခဲ့သောစကားတော် - ‘ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ’ ‘အကြောင်းတရားရှိ၍ ဖြစ်ကြရသော သင်္ခါရဟူသမျှသည် ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကြ၏။ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆ မမြဲသော သတိတရားဖြင့် အကျင့်သိက္ခာပြည့်စုံရစ်ကြပါ’ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

- မြတ်စွာဘုရားရှင်အား ပူဇော်ရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်း - “ငါဘုရားဟောကြားခဲ့သော တရားတော်များကို အကောင်းဆုံး လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် ငါဘုရားကို ပူဇော်ခြင်းပင်တည်း”ဟု ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်တိုင် မိန့်ကြားတော်မူခဲ့ခြင်းကြောင့် ဘုရားရှင်ကိုပူဇော်ရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်းမှာ “တရားအားထုတ်ခြင်း” ဆိုသည့် ဓမ္မနှင့် ပူဇော်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။
- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူသည့်အချိန် - မဟာသက္ကရာဇ်(၁၄၈)ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်၊ နံနက်အရုဏ်တက်အချိန်။
- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူသည့်နေရာ - ကုသိနာရုံပြည်၊ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်တော်။
- ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူသည့်သက်တော် - သက်တော် ၈၀ နှစ် (ဝါတော် ၄၅ ဝါ)။

မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ တရားတော်များကို မပျက်စီးမပျောက်ပျက်ရလေအောင် ဘုရားရှင်၏တရားဓမ္မများကိုတတ်ကျွမ်းသော သံဃာတော်များ စုပေါင်းပြီး ဗုဒ္ဓ၏ဓမ္မများအား သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားနိုင်ရန်အတွက် စစ်မှန်သောဓမ္မကိုသာ သံဃာတော်များ၏ သဘောတူညီမှုရယူကာရွတ်ဖတ် မှတ်တမ်းတင် အတည်ပြုကြခြင်းကို သင်္ဂီယနာတင်ခြင်း ဟုခေါ်သည်။

ယခုအချိန်ထိ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နှစ်ကြိမ် အပါအဝင် သင်္ဂီယနာ ခြောက်ကြိမ် တင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ကေသမုတ္တိသုတ် (ခေါ်) ကာလာမသုတ်

(လူငယ်တို့ရှားလည်စေရန် အနှစ်ချုပ်)

- ၁။ တစ်ဆင့်ပြောလာသော စကားကိုလည်း မယုံနဲ့။
- ၂။ ကောလဟလ(မသေချာသော) စကားကိုလည်း မယုံနဲ့။
- ၃။ စာအုပ်ထဲကပြောတိုင်းလည်း မယုံနဲ့။
- ၄။ အစဉ်အလာ ဘိုးဘွားစဉ်ဆက်ဆိုတိုင်းလည်း မယုံနဲ့။
- ၅။ ဟိုနည်းဒီနည်း နည်းကူးချပြီးလည်း မယုံနဲ့။
- ၆။ အတွေးကောင်းတိုင်း မှန်တယ်ဆိုပြီးလည်း မယုံနဲ့။
- ၇။ ယုတ္တိများနဲ့ ဆင်ခြေပေးတိုင်းလည်း မယုံနဲ့။
- ၈။ ငါ့အယူဝါဒသာ မှန်တယ်ဆိုပြီးလည်း မယုံနဲ့။
- ၉။ လေးစားကြည်ညိုထိုက်သူက ပြောတိုင်းလည်း မယုံနဲ့။
- ၁၀။ ဆရာပြောတိုင်းလည်း အားလုံးမှန်ပြီလို့ မယုံနဲ့။

ကိုယ်တိုင်သာလျှင်
သိအောင်လုပ်ကြ။
အမှား/အမှန်၊
အဆိုး/အကောင်းတို့ကို
ကိုယ်တွေ့သိမြင်ခံစားပြီးမှ
လက်ခံယုံကြည်ကျင့်သုံးပါ။

If there is any religion that would cope with modern scientific needs it would be Buddhism.

Sir Albert Einstein

အကယ်၍ ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာရပ်များနှင့်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သည့် တစ်ခုတည်းသောဘာသာရေးအဖြစ် လိုအပ်လာခဲ့သည်ဆိုပါလျှင် ၎င်းဘာသာရေးသည်
ဗုဒ္ဓဘာသာပင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ဆာအဲလဘတ်အိုင်းစတိုင်း

ဤ(ရှပ်စုံ)ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်စာအုပ်ကို ဓမ္မဒါနပြုလှူဒါန်းလိုပါလျှင်

“အဖြူရောင်မေတ္တာ” လူငယ်များအဖွဲ့ - ၀၉-၅၁၁၂၄၁၆၊ ၀၉-၅၀၄၄၁၅၇၊ ၀၉-၅၀၅၉၇၇၂၊ ၀၁၅၅၃၃၅၁။

(စာသင်/စာကျက်ဝိုင်း) - အမှတ်(၃၅)၊ ရာဇာဓိရာဇ်လမ်း၊ ၃/ရန်ပြေရပ်ကွက်၊ သာကေတ

မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ သို့ဆက်သွယ်လှူဒါန်းနိုင်ပါသည်။